

PLAN DZIAŁANIA KT 275 ds. Techniki i Zagrożeń w Górnictwie

STRESZCZENIE

Działalność KT jest związana przede wszystkim z branżą górnictwa węgla kamiennego, a także górnictwa rud i węgla brunatnego w Polsce. Zakres tematyczny KT obejmuje takie zagadnienia jak: wentylacja w zakładach górniczych; zagrożenia pożarowe, wybuchem pyłów i gazów oraz wodne w zakładach górniczych; urządzenia i systemy zwalczania wybuchów pyłów i gazów w zakresie górnictwa; tąpnięcia i mechanika górotworu, sejsmologia i sejsmika górnicza; obudowa wyrobisk chodnikowych (w tym kotwie); podsadzka hydrauliczna i sucha; mapy górnicze i miernictwo; ochrona zdrowia załóg górniczych.

Klasyfikacja zakresu tematycznego wg ICS:

73.020; 73.100.10; 73.100.20

Zakres współpracy międzynarodowej i regionalnej:

KT 275 współpracuje z:

- CEN/TC 305/WG 5 – Potentially explosive atmospheres - Explosion prevention and protection/Equipment and components in underground mines and reciprocating internal combustion engines for potential explosive atmospheres;
- ISO/TC 263 – Coalbed methane (CBM);
- ISO/TC 82/SC 7– Mining/Mine closure and reclamation management.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

- Działalność KT nr 275 jest związana przede wszystkim z branżą górnictwa węgla kamiennego, a także górnictwa rud i węgla brunatnego w Polsce;
- Rozwój techniki w górnictwie, uwarunkowany działaniami zmiernymi do zapewnienia wysokiej efektywności i bezpieczeństwa pracy, jest czynnikiem wpływającym na możliwość rozwijania działalności normalizacyjnej;
- Powołania na Polskie Normy objęte zakresem KT w przepisach prawnych:
  - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981 z późn. zmian.),

- Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (Dz.U. 2017 poz. 1118),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie planów ruchu zakładów górniczych (Dz.U. 2017 poz. 2293),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 października 2015 r. w sprawie dokumentacji mierniczo-geologicznej (Dz.U. 2015 poz. 1941).
- Konieczność nieustannej edukacji otoczenia KT, szczególnie w zakresie aktualnych zasad finansowania prac normalizacyjnych i dalszego upowszechniania zasady dobrowolności w stosowaniu norm;
- Specyfika branży górniczej w Polsce oraz rozwój czystych technologii węglowych może przyczynić się do zapotrzebowania na opracowanie Polskich Norm na poziomie krajowym.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Odbiorcą prac KT nr 275 i potencjalnym źródłem finansowania są przede wszystkim:

- górnictwo węgla kamiennego:
  - Polska Grupa Górnicza S.A.,
  - Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
  - TAURON Wydobycie S.A.,
  - Węglokoks Kraj Sp. z o.o.,
  - Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.,
  - Zakład górniczy „SILTECH” Sp. z o.o.,
  - Zakład górniczy „EKO-PLUS” Sp. z o.o.,
  - Przedsiębiorstwo Górnicze „SILESIA” Sp. z o.o.,
- górnictwo rud:
  - KGHM Polska Miedź S.A.,
  - Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolestaw” S.A.,
- górnictwo węgla brunatnego:
  - PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.,
  - PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów S.A.
  - PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A.,

- Kopalnia Węgla Brunatnego „Sieniawa” Spółka z o.o.,
- przedsiębiorstwa produkcji sprzętu, materiałów i usług dla górnictwa:
  - Minova Ekochem S.A.,
  - DSI Schaum Chemie Sp. z o.o.,
  - Przedsiębiorstwo Miernictwa Górniczego Spółka z o.o.,
- instytucje nauki górniczej:
  - Główny Instytut Górnictwa,
  - Instytut Technologii Innowacyjnych EMAG,
  - Instytut Techniki Górniczej KOMAG,
  - Ośrodek Badań, Atestacji i Certyfikacji OBAC Sp. z o.o.
  - KGHM CUPRUM Sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe,
  - JSW Innowacje S.A.,
  - Akademia Górniczo-Hutnicza (Wydział Górnictwa i Geoinżynierii),
  - Politechnika Śląska (Wydział Górnictwa i Geologii),
  - Politechnika Wrocławska (Wydział Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii).

Obecnie w sektorze górnictwa stosuje się około 80 norm z zakresu KT, głównie są to normy własne.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT nr 275 powinna skutkować wdrożeniem nowych norm własnych i zharmonizowanych norm EN oraz aktualizacją i utrzymaniem zasobów norm istniejących.

Prace KT nr 275:

- przyczyniają się do zapewniania wysokich standardów bezpieczeństwa prowadzenia ruchu zakładów górniczych;
- upowszechniają najnowsze osiągnięcia nauki górniczej oraz doświadczenia praktyków;
- stanowią istotne/niezbędne uzupełnienie przepisów prawnych i własnych stosowanych w zakładach górniczych.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

- wdrażanie nowoczesnych rozwiązań dla górnictwa,
  - zapewnienie bezpieczeństwa załóg górniczych,
  - zapewnienie bezpieczeństwa stosowanych maszyn i urządzeń górniczych,
  - ochrona czystości powietrza w podziemnych zakładach górniczych
- przez
- wdrożenie do PN norm europejskich i międzynarodowych z zakresu zabezpieczania przed wybuchem urządzeń stosowanych w wyrobiskach zakładów górniczych oraz z zakresu umownych znaków do stosowania na mapach wielkoskalowych, planach i przekrojach geologicznych,
  - opracowywanie oraz nowelizację norm własnych z zakresu projektowania, badań oraz bezpieczeństwa maszyn i urządzeń górniczych, z zakresu badania skał, pyłów oraz powietrza w zakładach górniczych, a także z zakresu map górniczych,
  - nowelizacja norm własnych/krajowych,
  - aktywny udział w pracach ISO/TC 263.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

- Pozyskiwanie środków finansowych na opracowanie norm własnych;
- Popularyzacja prac KT nr 275.

4.3. Aspekty środowiskowe

Działalność KT nr 275 wpisuje się w ogólną politykę zrównoważonego rozwoju. Prace podejmowane w Komitecie nie skutkują negatywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne. Treść norm, opracowywanych przez KT nr 275, jest rozpatrywana pod kątem zapisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz.U. 2008 nr 138 poz. 865 z późn. zmian.).

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Negatywny wpływ na terminowe wykonanie prowadzonych prac normalizacyjnych (opracowanie projektów norm/innych dokumentów normalizacyjnych) oraz na wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych mogą mieć następujące czynniki:

- trudności z pozyskaniem środków finansowych na opracowanie norm własnych;
- brak reprezentacji górnictwa odkrywkowego w KT nr 275 – trudności z pozyskaniem środków finansowych i potencjału naukowo-badawczego na opracowanie norm nt. map górniczych stosowanych w górnictwie odkrywkowym;
- brak świadomości części środowiska z korzyści płynących z normalizacji.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

PN-G-15091 Kotwie górnicze – Wymagania

PN-G-15092 Kotwie górnicze – Badania